

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ÎN ACEST NUMĂR:

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Acolo unde foșneau ierburile stepei...

de V. Birlădeanu
(pag. 5)

Săptămîna trecută în U. R. S. S....

Semnează : prof. univ. Călin Popovici,
Cornel Răducanu, Gh. Vitanidis
(pag. 6-7)

În luptă cu virusurile

de conf. univ. dr. N. Cajal
(pag. 10)

INOCEANUL INSTELAT

de
ANDRIAN
NIKOLAEV
și
PAVEL
POPOVICI

(pag. 4)

Anul XVIII **36** (912)

7 septembrie 1982
12 pagini 1 leu

Actrița Natalia Fateeva, pe care o vom revedea în filmul lui Ivan Pîriev, „Prietenul nostru comun“.

memento

La magazinul de jucării. Iată o marfă la care surisul e de rigoare, de ambele părți ale teighelei

„Răpirea Proserpinei”

Literatura șahistă sovietică este bogată în cercetări teoretice, monografii, memorii. De curind ea s-a completat cu un nou gen — nuvelistica. Este vorba de culegerea de nuvele a lui Alexandr Kotov, „Răpirea Proserpinei”, apărută în editura „Molodaia gvardia”.

Marele maestru Alexandr Kotov este o figură de frunte a șahului sovietic, participant și câștigător al multor turnee din U.R.S.S. și de peste hotare. El este autorul citorva cărți foarte apreciate de istorie și teorie a șahului, ca și al unei culegeri de povestiri autobiografice, intitulată „Însemnările unui șahist”.

În noua lui carte A. Kotov se vedește un nuvelist iscusit. Interesantele lui povestiri sunt închinare marilor șahiști ai lumii. Deosebit de reușite sunt cele referitoare la cubanul Capablanca și la neuitatul campion al lumii, rusul Alexandr Alehin.

Cartea despre șahiști este scrisă de un participant la multe bătălii pe tablă în pătrate, un om care a trăit nemijlocit bucuria victoriilor și amărăciunea înfrângerilor. Autorul cunoaște bine atmosfera întrecerilor, starea psihologică a concurenților. Toate acestea i-au permis să realizeze portrete foarte expresive și convingătoare ale marilor campioni de șah, să dezvăluie în profunzime caracterele lor. Autorul a reușit, totodată, să evite acea îngustime profesională care dăunează uneori cărților foarte bune închinare marilor figuri ale trecutului.

Cu „Răpirea Proserpinei”, marele maestru Alexandr Kotov se afirmă definitiv ca un scriitor de talent. De acum înainte nu numai iubitorii de șah, ci și cititorii vor aștepta de la el noi izbini.

v.g.

9 milioane de locuințe

S-au scurs cinci ani de când C.C. al P.C.U.S. și Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. au adoptat, la inițiativa lui N. S. Hrușciov, hotărârea intitulată „În legătură cu dezvoltarea construcțiilor de locuințe în U.R.S.S.”

De atunci, în orașele și satele Uniunii

Sovietice au fost construite 9 milioane de locuințe. În afară de acestea, 3,4 milioane de case au fost ridicate pe cheltuiala colhoznicilor și a intelectualilor de la sate.

Începând din anul 1958, Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume în ce privește numărul locuințelor în construcție la mia de locuitori.

La Moscova, construcția de locuințe se dezvoltă în cadențe extrem de rapide. Dacă în 1957, în capitală au fost construite 2.002.000 m² de suprafață locativă, în 1961 cifra a crescut la 3.430.000 m², fără a include în ea construcțiile din zona verde care înconjoară orașul. Cu titlu de comparație, trebuie să arătăm aici că anul trecut, în Franța de pildă, au fost construite numai două milioane metri pătrați de suprafață locativă. În ultimii cinci ani, două milioane de moscoviți, cu alte cuvinte o treime din populația orașului au primit locuințe noi.

În nici un alt oraș din lume nu se construiesc atâtea clădiri ca la Moscova. În 1961, la Moscova au fost construite 18 locuințe la mia de locuitori, în timp ce la New York 6,4, la Paris 4 și numai una la Londra.

m.p.

Muzeul Cosmosului

„Komsomolskaia pravda” a publicat recent o scrisoare semnată de acad. A. Vlasov, acad. Piotr Kapița, scriitorul V. Kataev, pilotul de încercare V. Kovaliov și compozitorul Tihon Hrennikov, care cer crearea unui Muzeu al Cosmosului. Muzeul ar urma să se deschidă la Moscova, fiind prima instituție de acest fel din lume.

Noul muzeu va trebui să înfățișeze istoria pătrunderii omului în spațiul cosmic. Exponatele lui vor fi fotografii și machete, aparate și echipament, costume de cosmonaut, jurnale de bord de pe navele „Vostok”, literatură închinată explorării Cosmosului, fotografii și filme. Pe lângă însemnătatea ei istorică, noua instituție va fi și un centru de propagandă a realizărilor științei și tehnicii sovietice și, în același timp, va trebui să ocupe un loc de seamă în activitatea de educare a concepției materialiste.

„Sintem contemporanii unei ere noi, era pătrunderii omului în Cosmos. Această eră a început la 4 octombrie 1957, cind deasupra planetei noastre

s-a avintat în zbor primul satelit artificial. Anii care au urmat au marcat înaintarea vijelioasă spre stele, rolul de conducător în această operă revenind patriei noastre sovietice... Astăzi, înimile tuturor oamenilor sovietici sînt pline de un sentiment de legitimă mîndrie pentru aceste succese remarcabile. De aceea sintem datori, neapărat datori, să păstrăm pentru vecie memoria acestor zile, sintem datori față de copiii noștri, față de nepoți, față de generațiile care vor veni”. Astfel își motivează autorii scrisorii apelul adresat întregului popor sovietic. Totodată ei își exprimă convingerea că chemarea lor va găsi ecou în straturile cele mai largi ale opiniei publice sovietice.

s.v.

Rezervele de aur

În Uniunea Sovietică nu există întreprindere în care să nu lucreze absolvenții ai școlilor rezervelor de muncă. Fotografiile foștilor elevi ai acestor școli sînt expuse la panoul de onoare al fiecărei fabrici și uzine. Mulți dintre ei, începîndu-și munca la strung, au ajuns șefi de secție, ingineri șefi, directori de întreprinderi. Aproximativ 100 de absolvenți ai acestor școli au fost distinși cu titlul de Erou al Muncii Socialiste; peste treizeci sînt laureați ai Premiului Lenin, mai bine de douăzeci — deputați în Sovietul Suprem al U.R.S.S. și R.S.F.S.R. Cine nu știe că piloții cosmonauți Iuri Gagarin și Pavel Popovici au absolvit școli profesionale?

Într-adevăr, rezervele de muncă au cu ce se mîndri. În douăzeci de ani, în școlile tehnice profesionale din U.R.S.S. au fost pregătiți peste 12.239.000 de tineri specialiști, între care 1.425.000 pentru industria grea, 3.145.000 pentru construcții, 2.497.000 pentru agricultură etc.

Anul acesta, în cele 3.766 de școli tehnice profesionale studiază 1.130.000 de elevi. Trebuie arătat că începînd cu noul an de învățămînt școlile rezervelor de muncă din întreaga țară vor pregăti specialiști în 2.026 de profesii.

Dacă anul acesta au absolvit aceste școli circa 1.300.000 de tineri specialiști, în 1965 această cifră va ajunge la 1.600.000.

g.b.

Cei mai tineri exploratori

Tradiția marilor expediții turistice care efectuează și lucrări de prospectare a bogățiilor solului Uniunii Sovietice datează de peste trei decenii dar organizarea lor a dobîndit o amploare deosebită în ultimii ani. Sute de mii de tineri pornesc în fiecare vară de-a lungul tuturor meridianelor și paralelelor pămîntului sovietic, instalîndu-și corturile în pustiurile Turkmenei, sau în îndepărtata insulă Sogd Hai, în adîncurile taigalei ori pe țărmurile marilor fluvii siberiene.

Expedițiile încep la 1 iunie și continuă pînă la 1 noiembrie. Vara trecută ele au cuprins 230.000 de tineri și au avut ca rezultat descoperirea a 1.500 zăcăminte noi de minereuri. Din datele cunoscute pînă acum, rezultă că în acest an participă la marea expediție circa un milion de elevi, tineri muncitori, funcționari și studenți din U.R.S.S.

Expedițiile turistice sînt îndrumate și adesea însoțite și conduse de oameni de știință.

Organizațiile economice, științifice și sociale sovietice acordă mult sprijin pasionaților exploratori. În Siberia occidentală, ei au la dispoziție bărci cu motor și elicoptere, pentru a putea străbate turbăriile taigalei. Cu ajutorul sovnașului regional, elevii din Orenburg au construit trei șalupe cu motor la bordul cărora au explorat malurile multor riuri din ținutul Uralului.

Studenții universității din Irkutsk sînt prospectori experimentați. Natura aspră, dar generoasă a Iakuției le devine văluie necontenit noi comori. Vărușii trecuți ei au descoperit un imens zăcămînt de gaze naturale, în apropierea căruia a și început construirea unei mine și a unei conducte. Expediții tinerilor turiști din Așhabad i se datorește descoperirea unor foarte prețioase surse de apă în inima pustului Nebiț Daq.

Mulți dintre membrii acestor expediții sînt posesori ai unor diplome și insigne acordate de Ministerul geologiei și protecției subsolului din U.R.S.S.

Pe cele mai diferite puncte de pe harta Uniunii Sovietice, de la frontierele apusene ale țării și pînă în Pacific, pot fi întîlnite în aceste luni corpurile tinerilor exploratori. Prin activitatea lor pasionată și romantică se fac să dispară multe „puncte albe” de pe harta Uniunii Sovietice.

r.b.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Zbor de noapte. Inainte de start

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

● Un preț de cost mai redus decât în Statele Unite ● Rațe crescute pe „uscat” ● Un îngrijitor la 4.500 de păsări

În producția animalieră a U.R.S.S. un loc tot mai important îl ocupă metodele industriale de creștere. În marile „uzine” de producere a lapteului, cărnii și ouălor, unde operațiunile sînt larg mecanizate și procesele au loc în flux continuu se poate asigura un ritm uriaș de creștere al producției, cu cele mai reduse cheltuieli de muncă și mijloace.

Să începem cu laptele. În prezent Uniunea Sovietică ocupă primul loc în lume în producția acestui aliment. Dacă în 1953, U.R.S.S. producea 36,5 milioane tone de lapte față de 54,7 milioane tone produse de S.U.A., încă din 1958 agricultura sovietică a întrecut pe cea americană în acest domeniu: 58,7 milioane tone în U.R.S.S. față de 55,7 în S.U.A. Anul trecut, producția de lapte a Uniunii Sovietice era de 62,5 milioane tone, iar a Statelor Unite de 56,5 milioane.

În decurs de 8 ani, producția de lapte a Uniunii Sovietice s-a mărit cu 26,5 milioane tone în timp ce producția de lapte a S.U.A. s-a mărit cu numai 1,8 milioane tone (în ultimii cinci ani stagnînd aproape cu desăvîrșire). Un asemenea ritm de dezvoltare a

producției animaliere — de neconceput pentru agricultura capitalistă, dovedește forța orînduirii socialiste și realitatea avîntului actual al agriculturii sovietice. Acesta este însă începutul căci, în curînd, chiar din anul acesta, se prevede ca producția de lapte a U.R.S.S. să crească la 85 milioane de tone, iar la sfîrșitul septenalului să atingă 105 milioane tone.

Și mai bine stau lucrurile în ce privește producția celui mai valoros produs lactat — untul. Aici S.U.A. a fost întrecută nu numai în ce privește producția globală, dar și în ce privește producția pe cap de locuitor. Iată și datele comparative:

	Producția globală în mil tone		Producția pe cap de locuitor — în kg.	
	U.R.S.S.	S.U.A.	U.R.S.S.	S.U.A.
1953	197	720	2,8	4,8
1955	575	704	2,9	4,3
1957	754	704	3,7	4,1
1958	779	685	3,8	3,9
1959	845	653	4,0	3,7
1960	848	671	4,0	3,7
1961	894	685	4,1	3,7

Paralel cu lupta pentru sporirea producției de lapte, oamenii sovietici desfășoară bătălia pentru ridicarea productivității muncii și reducerea prețului de cost al acestui prețios produs. Începînd încă din 1961 un număr de 1180 colhozuri și 204 sovhozuri au consumat pentru obținerea unui hectolitru de lapte numai 3,7 ore-om, depășind astfel realizările fermierilor americani care consumă 3,9 ore-om pentru hectolitru de lapte.

Cu același avînt se desfășoară lupta pentru mai multă carne, la un preț de cost cit mai scăzut. Se știe că în prezent furajarea intensivă a juncașilor pentru îngrășare se bazează pe o rație de 1,5-2 kg. concentrate pe zi, aceasta considerîndu-se o condiție obligatorie pentru atingerea, la vîrsta de 2 ani și jumătate a unei greutate de 300 kg.

Deosebit de mare importanță prezintă în această direcție experiența unor colhozuri și sovhozuri din regiunea Poltava care au reușit să înlocuiască complet furajele concentrate prin furajare cu masă

În sovhozul „Gherman Titov”, din regiunea pămînturilor desjelenite, una din „uzinele” agricole ale țării, laptele a început să curgă pe „bandă rulăntă”

UZINELE AGRICULTURII

verde, sporul zilnic în greutate mărindu-se sensibil. Prin obținerea unui spor zilnic de 1100-1300 grame, durata de îngrășare a fost scurtată, greutatea de 300 kg fiind atinsă acum cu cel puțin 6 luni mai devreme. Prin înlocuirea concentratelor cu furaje mai ieftine, costul s-a redus de 3,3 ori.

Grăbirea creșterii tineretului prin hrănire intensivă micșorează timpul de ședere în grajd și permite ca, folosind aceleași adăposturi, să se dubleze efectivul de tineret al fermei.

O importantă sursă de carne o constituie și păsările. Rațele sînt considerate animale acvatice care cresc cu succes pe rîuri, lacuri, eleștee. Crescătorii sovietici de păsări și-au pus însă sarcina de a crește rațe în regiunile lipsite de apă. Aceasta, pentru a da orașelor din apropiere carne mai multă și mai ieftină. Sovhozul din Orehovo, la 87 km de Moscova, unde nu sînt nici lacuri, nici eleștee, crește în lunile de vară în citeva amenajări simple, din lemn, pînă la 150.000 de rațe.

În condiții de creștere „uscată”, sovhozul a dat statului cantități uriașe de carne: 672 tone în 1960, 902 tone în 1961, iar anul acesta sînt prevăzute 1000 de tone din care, pînă la 10 august, fuseseră livrate 640. Productivitatea păsărilor în această fermă este foarte mare. Efectivul matcă de bază este de numai 7617 rațe pe an, ceea ce înseamnă că fiecare rață-ouătoare a dat 119 kg carne anual. Această performanță s-a realizat, în special, prin creșterea producției de ouă. Așadar, experiența sovhozului a dezmințit părerea că cele mai bune rațe ouătoare sînt cele crescute pe malul apelor. Mai mult încă, în fermă au putut fi eliminate pierderile de ouă al căror procent la rațele crescute liber, pe apă, atinge de obicei 15-20 la sută. S-a constatat, de asemenea, că producția de ouă crește și datorită faptului că păsările cheltuiesc mai multă energie pe apă decît pe uscat. Acesta este și motivul pentru care fiecare rață ouătoare dă, în medie, 120 de ouă anual. Anul acesta, incubatorul sovhozului a scos 623.000 boboci de rață, așa că nu e de mirare că prețul de cost al unui chintal de carne de pasăre este extrem de redus. Astfel, dacă în 1961 un chintal a costat 86 de ruble și 12 copeici, anul acesta, prețul de cost pe chintal a putut fi redus la 80 de ruble și 52 copeici.

Există părerea că rațele crescute pe apă realizează mari economii la furaje, întrucît ele s-ar

tuit la fiecare chintal de carne de rață numai cîte 3,4 chintale de concentrate, sau 2,72 chintale unități nutritive, ceea ce se explică prin faptul că rațele de apă consumă mai multă energie prin înot și, ca urmare, consumă mai multe furaje decît rațele crescute pe uscat. De asemenea, în condițiile normei obișnuite de amenajare a fermelor de păsări, la 300 de rațe este necesar un hectar de apă, în timp ce în sovhozul din Orehovo se cresc 6000 de rațe la fiecare hectar de pămînt, adică de 20 ori mai multe ca în apă. În creșterea rațelor, sovhozul din Orehovo a introdus cu bune rezultate și folosirea resturilor alimentare provenite din cantine și gospodării. Din orașul învecinat sînt aduse zilnic la fermă 4,5-5 tone resturi de alimente, ceea ce anual echivalează cu 300.000 tone unități furajere sau 40.000 de rațe furajate în plus.

Un alt avantaj al fermei de rațe „pe uscat” îl constituie înlăturarea caracterului sezonier al procesului de creștere pe apă, limitat de perioadele cînd lacurile sau eleșteele îngheață.

În fermele mari de creștere a păsărilor din U.R.S.S. operațiunile de bază cum sînt transportul și distribuția apei și hranei, strîngerea ouălor etc. sînt tot mai larg mecanizate. Astfel, în fermele sovhozului Istra din R.S.S. Letonă unde se cresc anual 250.000 de rațe s-a reușit să se reducă necesarul de muncă la 2 zile-om pentru un chintal carne în anul trecut și la 1,4 zile om per chintal în primul semestru al anului în curs. În același timp, continua introducerea a mecanizării a contribuit ca la un îngrijitor de păsări să revină 1200 rațe în 1960, 3000 rațe în 1961 și 4500 rațe în 1962. O asemenea înaltă productivitate a muncii, și scurtarea ciclului de creștere a rațelor pînă la greutatea de 2 kg au avut drept urmare faptul că sovhozul a obținut rezultate deosebit de favorabile în reducerea costului cărnii.

Mobilizați și îndrumați de partid, crescătorii de animale din U.R.S.S. scot la iveală noi rezerve de producție pentru a realiza cit mai repede sarcina pusă de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. de a obține la fiecare 100 ha teren arabil cîte 75 chintale de carne.

Ing. Nicolae Bria

Industria combustibilului este una din cele mai importante ramuri ale industriei sovietice. Împreună cu metalurgia ea formează fundamentul economiei socialiste. Programul adoptat de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. prevede pentru acest sector esențial al economiei naționale un avînt puternic. Astfel, în perioada 1960-1980 extracția petrolului va sporii de la 148 la 690-710 milioane de tone, a gazului metan — de la 47 la 680-720 miliarde de metri cubi, a cărbunelui — de la 513 la 1180-1200 milioane de tone anual.

Extracția de combustibil are o mare pondere în economia națională a U.R.S.S. Ei îi revine aproximativ a cincea parte din fondurile de bază ale industriei și o zecime din numărul total al muncitorilor sovietici. Pentru dezvoltarea întreprinderilor aparținînd industriei combustibilului s-au alocat mai bine de 17 la sută din suma investițiilor în economia sovietică.

Pe linia reducerii neconținute a prețului de cost al combustibilului, s-a urmărit dezvoltarea cu precădere a extracției de gaze naturale și țifet. Calculele au arătat că prețul de cost al unei tone de combustibil convențional provenit din țifet este în medie de aproape patru ori mai mic decît cel al unei tone de cărbune. Cît despre prețul de cost al gazului metan, el e de aproape 13 ori mai mic.

Solul Uniunii Sovietice ascunde comori uriașe de țifet și gaze. Rezervele de gaze naturale cunoscute pînă azi ating două trilioane de metri cubi, iar în ce privește zăcămintele de țifet, U.R.S.S. a întrecut cu mult Statele Unite.

Sarcinile septenalului pentru extracția com-

Mari succese în industria combustibilului

buștilului lichid au fost pînă acum cu mult depășite. Numai sporul absolut al extracției petrolului a atins în primii trei ani circa 53 milioane de tone, adică a fost egal cu întreaga producție de țifet a Uniunii Sovietice în 1953. Nici o țară din lume nu cunoaște ritmuri de creștere în extracția combustibilului lichid egale cu ritmurile realizate de U.R.S.S. În acest domeniu Uniunea Sovietică ocupă locul al doilea în lume și se apropie cu pași repezi

de Statele Unite ale Americii. Dacă în 1956, S.U.A. extrăgeau o cantitate de țifet de 4,2 ori mai mare decît U.R.S.S., anul trecut decalajul s-a redus de două ori.

În ultimii ani a început să se dezvolte rapid și industria gazului natural, ramura cea mai tină a industriei combustibilului. În extracția și transportul gazului Uniunea Sovietică a și întrecut toate statele europene situîndu-se pe locul al doilea în lume, după S.U.A.

Planul de perspectivă prevede ca pînă în 1980 să existe conducte magistrale de gaze pe o lungime de 150.000 km. cu ramificații spre centrele populate și întreprinderile industriale. Gazele naturale vor fi folosite pe scară tot mai largă în industrie și în energetică, aducînd mari foloase economiei naționale.

Pentru utilizarea rațională a bogățiilor din adîncurile Uniunii Sovietice, pentru asigurarea perfecționării continue a tehnologiei și accelerarea procesului de extracție a combustibilului a fost înființat un Comitet de Stat pentru industria combustibilului. Comitetului îi sînt subordonate 38 de institute și organizații cu un efectiv de 35.000 de specialiști. Aceste forțe sînt o garanție sigură că sarcinile trasate de septenal industriei combustibilului vor fi îndeplinite cu succes.

A. S.

Sîntem foarte buni prieteni. Împreună am făcut antrenamente în condiții cosmice, împreună ne-am pregătit în vederea zborului, alături am zburat în Cosmos și tot împreună scriem aceste însemnări. Socotim că nu este cazul să ne facem autobiografia. Nu e nevoie să vorbim nici despre primii noștri pași în cosmonautică, dat fiind că despre aceasta au scris pe larg frații noștri cosmici Iuri Gagarin și Gherman Titov. În însemnările de față încercăm să relatăm cel mai remarcabil eveniment din viața noastră: cele 166 de ore pe care le-am petrecut în total în Cosmos pe navele „Vostok-3” și „Vostok-4”.

Andrian Nikolaev și Pavel Popovici Pileți cosmonauți ai U.R.S.S., Eroii ai Uniunii Sovietice

COSMONAUTICA este o știință nouă, plină de romantism, pasionantă. În ea toate fenomenele se deslășoară într-o strînsă interdependență, unul decurge din altul și, a doua unei reacții în lanț, duce mereu cu o forță crescîndă spre noi rezultate. Istoria zborurilor navelor cosmice sovietice este istoria unei mișcări înainte, continue și impetuoase. Fiecare cosmonaut, entuziasmat de rezultatele obținute de Iuri Gagarin și de Gherman Titov, știa că, dacă i se va încredința efectuarea următorului zbor în Cosmos, va trebui să realizeze mai mult decît ceea ce se realizase pînă la el, atît în ce privește distanța parcursă și durata zborului cît și întregul complex de cercetări științifice.

La startul navei „Vostok-2” unul dintre noi — Andrian Nikolaev — a fost rezerva lui Gherman Titov, adică pilotul care la nevoie urma să-l înlocuiască. Tovarășii de muncă îi spuneau cosmonautul numărul trei. Și era limpede că următorul zbor îl va efectua el. Aflasem dinainte că de data aceasta se vor avînta în Cosmos două nave care vor zbura multă vreme împreună pe o orbită circumterestră. Fiecare cosmonaut dorea să participe la această operație științifică atît de îndrăzneată prin concepția ei și am fost aleși noi doi. Așa cum era de așteptat, comandantul navei „Vostok-3” a fost numit Andrian Nikolaev, iar al navei „Vostok-4” — Pavel Popovici.

A urmat apoi o perioadă de muncă încordată, am spune chiar creatoare, în vederea zborului. Nu este cazul să descriem aici etapele deja cunoscute ale antrenamentului nostru cosmic și nici exercițiile extrem de variate la aparate și în cabine speciale. Dar socotim că e bine să menționăm un detaliu extrem de important din această perioadă de antrenament. Este vorba despre pregătirea aparatului vestibular al urechii în vederea șederii îndelungate a omului în starea de imponderabilitate. Atît medicii cît și noi am acordat acestui moment o atenție deosebită.

Timpul zbura iute. Nici n-am observat cum a trecut un an de la istoricul zbor al navei „Vostok-2”, și iată că ne-am îndreptat spre cosmodromul cunoscut, de data aceasta în calitate de comandanți de nave cosmice. Au venit aici și specialiști în diferite ramuri ale tehnicii cosmice. Am avut bucuria să-l întîlnim pe constructorul principal care era, ca întotdeauna, binevoitor și atent. Toți cosmonauții îl iubeau pe acest om ca pe un părinte și-l respecta extrem de mult. El se bucură de mare

autoritate printre oamenii de știință, ingineri, tehnicieni și muncitori. Cîndva îi vom auzi numele rostit atîturi de cele mai răsunătoare din țara noastră, despre el se vor scrie cărți și se vor turna filme. Căci fiecare zbor al omului în Cosmos este legat de participarea lui directă în această acțiune extrem de complicată.

Cosmodromul își ducea viața sa obișnuită și noi ne-am încadrat imediat în ritmul ei. Munca alterna cu odihna. Cu trei zile înainte de lansarea navei „Vostok-3”, am fost la pescuit și am pregătit o ciorbă de pește. La fiecare seară vizionam filme, în special comedii, care aveau nici o contingență cu profesia noastră.

Cosmodromul este un complex de construcții și clădiri legat de un mic orașel unde locuiesc oamenii care lucrează aici. Orașelul are multe parcuri, un teatru, magazine, creșe, o bibliotecă, un stadion și un hotel, într-un cuvînt tot ceea ce există în fiecare oraș sovietic. Nu ne ațam aici pentru prima oară. Copiii, mulți la număr, se jucau de-a cosmonauții, avînd ca eroi preferați pe Gagarin și Titov. Seara ne plimbam prin oraș.

Cunoșteam de rost, pînă în cele mai mici amănunte, programul de zbor. El ne atrăgea prin noutatea și complexitatea problemelor pe care urma să le rezolvăm: studierea influenței stării de imponderabilitate asupra organismului omenesc în timpul unui zbor cosmic de lungă durată, sarcina plasării a două nave cosmice pe aceeași orbită și zborul lor în grup timp de trei zile și trei nopți, menținerea unor

legături permanente și sigure între cele două nave și cu Pămîntul, aterizarea în grup în regiunea stabilită și numeroase probleme medicale și biologice extrem de variate. Unul dintre noi urma să zboare în Cosmos patru zile și patru nopți, iar celălalt 72 de ore, plasîndu-se pe orbită după aproape douăzeci și patru de ore în imediata apropiere a navei tovarășului său. Practic, trebuia să aterizăm în același timp în regiunile stabile.

Pe cosmodrom timpul trecea repede. Discutam cu oamenii de știință și specialiștii de aici, urmăream asamblarea treptelor rachetei purtătoare și montarea navei cosmice. Aceste lucrări constituie un tablou măreț, ele sînt îndeplinite de oameni cu cunoștințe temeinice și multă experiență. Într-o oarecare măsură, ele amintesc de construirea unui pod peste un fluviu mare și impetuos, de

La mitingurile care aveau loc în preajma rachetei au participat cunoscuți reporteri de la zărele centrale care se aflau pe cosmodrom. Un corespondent al „Pravdei”, care ne vizitase familiile în Ciuvașia și Ucraina, ne adusese fotografiile și salutări de la părinți. Doream să aflăm cum o duc ai noștri. Vestile ne-au liniștit pentru că, trebuie să mărturisim, eram îngrijorați de felul în care o să primească bătrînii noștri știrea despre zborurile navelor „Vostok-3” și „Vostok-4”. Dacă acceptau în mod firesc zborurile noastre cu avionul în văzduh, în schimb Cosmosul și viteza navelor cosmice erau de neînțeles pentru ei și îi îngrijorau. Dar, din relatările corespondentului am aflat că și Anna Alexeevna, mama lui Andrian, Roman Porfirievici și Feodosia Kasianovna, părinții lui Pavel, erau liniștiți.

Discuția ne-a dus cu gîndul la locurile natale atît de dragi. Andrian și-a amintit de apele limpezi ale riului Tivil, în care-i plăcea atît de mult să pescuiască, iar lui Pavel îi era dor de cîmpurile fînului din Uzin, acoperite de auria floare a soarelui.

★

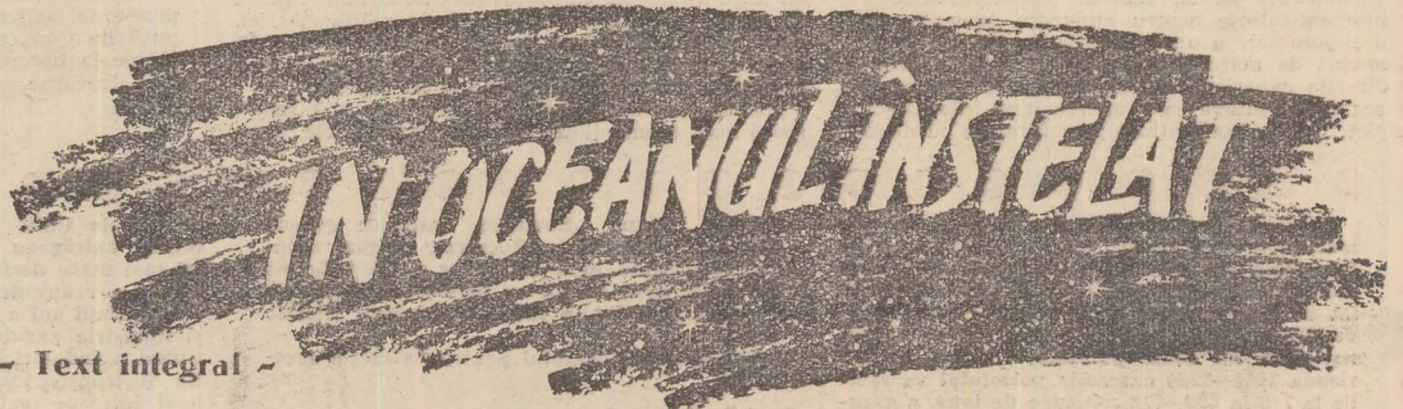
Comandantul navei „Vostok-3” și rezerva lui și-au petrecut noaptea de 10 spre 11 august în „căsuța cosmonauților”, unde se odihniseră în a-jurnal zborului lor Iuri Gagarin și Gherman Titov. În amintirea acestor evenimente, deasupra paraturilor se află portretele primilor cosmonauți. Andrian Nikolaev a ocupat același pat în care a dormit înaintea startului Gherman Titov. Împreună cu el și rezerva lui au rămas medicii Andrei Viktorovici și Evgheni Anatolievici spre a continua rigurosul control medical.

Și acum cîteva cuvinte despre rezervele noastre — cosmonautul cinci și cosmonautul șase, așa cum au fost numiți în presă. Ei erau de asemenea pregătiți pentru zbor și sîntem încredințați că dacă ar fi ajuns în Cosmos și-ar fi îndeplinit sarcinile la fel de bine ca noi. Împrejurările fac însă ca, pînă la un anumit moment, prietenii noștri să rămînă în umbră și lumea nu le cunoaște nici numele, nici biografia. Cosmonauții cinci și șase sînt piloți remarcabili. Unul dintr-ei este și inginer. Ca și noi, sînt oameni cu caractere distezte. Dar au și multe trăsături comune alți în viață, cît și în comportare, în atitudinea față de muncă. Amîndoi sînt sportivi excelenți, la place arta, îi pasionează tehnica, citeșc mult. Sînt tineri care tind spre un anumit fel, oameni cu voința pe care te poți bizui în orice împrejurare. Prin firea lui veselă și înclinația spre ironie și glume, rezerva lui Andrian Nikolaev seamănă mai mult cu Pavel Popovici, iar rezerva acestuia, prin firea lui liniștită și chibzuită, prin felul lui de a vorbi și a asculta seamănă mult cu comandantul navei „Vostok-3”.

Înainte de culcare, comandantul navei „Vostok-3” a stat de vorbă cu comandantul navei „Vostok-4”. Am făcut cîteva glume, ne-am urat noapte bună și ne-am despărțit. Pavel Popovici a plecat în orașel, la hotelul unde locuiau cosmonauții, oamenii de știință și specialiștii, iar Andrian Nikolaev s-a culcat. Atît el cît și rezerva lui au adormit imediat. De două ori în cursul nopții, constructorul principal a intrat în camera lor, a stat de vorbă cu medicii și, încredințîndu-se că cei doi cosmonauți dorm, a plecat. Lucrul acesta l-a făcut nu pentru că era neliniștit, ci din grijă părintească.

Era o noapte liniștită, instelată, cu lună plină. După cum am aflat ulterior, mulți specialiști și zărișii discutau despre ziua cînd o navă cosmică sovietică va lua startul nu într-un zbor pe o orbită circumterestră, ci spre Lună. Acum toți ceilalți cosmonauți ne invidiază — în sensul bun al cuvîntului — și ne socotesc norocoși. Dar, în clipa zborului spre Lună, noi îi vom invidia pe ceilalți. Căci ei vor pătrunde și mai adînc în Cosmos. În zborul nostru trebuia să dovedim posibilitatea efectuării unor raiduri de lungă durată în spațiul cosmic. Rezolvînd o serie de probleme, zborul nostru era totodată menit să facă reală și posibilitatea atingerii de către om a Lunii și a planetelor apropiate ale sistemului solar.

În zorii zilei, cînd comandantul navei „Vostok-3” dormea încă liniștit, Comisia de stat căreia Comi-

~ Text integral ~

montarea unui furnal sau de ridicarea unei clădiri înalte. Monitorii se bucurau cînd ne vedeau și ne răspundeau cu plăcere la întrebări. Iar pe noi ne interesa absolut tot ceea ce era legat de pregătirea rachetei și a navei cosmice pentru zbor.

Aici, cu douăzeci și patru de ore înaintea zborurilor, — pe pista de lansare inundată de soarele sudului, mai întii Andrian Nikolaev cu rezerva lui, iar apoi, cînd „Vostok-3” se află în Cosmos, Pavel Popovici și rezerva lui — s-au întîlnit cu echipele de start. S-au organizat mitinguri scurte, așa cum se țin în toate uzinele noastre cînd trebuie îndeplinită o sarcină deosebit de importantă. Într-o atmosferă solemnă, sărbătorească, salutîndu-ne în numele colectivelor lor, fruntașii echipelor de lansare își luau angajamentul să pregătească și să dea în mod exemplar startul, iar noi, la rîndul nostru, făgăduiam, așa cum trebuie să facă comuniștii, să depunem toate eforturile pentru a îndeplini cu cinste misiunea încredințată de partid și guvern. Erau clipe emoționante în care doream să-i îmbrățișăm pe fiecare și să le oferim ceva ca amintire.

telul Central al partidului și guvernului sovietic îi încredințase misiunea de a conduce noul zbor în Cosmos, a primit scurte rapoarte în care se arăta că racheta purtătoare și nava cosmică sînt gata de lansare și a aprobat în amănunt programul de zbor. Andrian Nikolaev s-a trezit exact la ora stabilită, deoarece cosmonauții sînt antrenati în acest scop. Pavel Popovici se și afla aici. Cu toate că era în preajma zborului său, nu putea să nu-și conducă confratele, să nu-i spună memorabilele cuvinte: „La revedere, pe orbită!”.

Au urmat apoi micul dejun în condiții terestre, echiparea lui Andrian Nikolaev și a rezervei lui în costumele „cosmice” și plecarea cu un autobuz special spre pista de lansare... De obicei, în acest autobuz se află numai doi cosmonauți — comandantul navei și rezerva lui. De data aceasta în autobuz se afla și comandantul navei „Vostok-4”, care urma să ia startul a doua zi. Tot timpul fusese împreună și, bineînțeles, nu ne puteam despărți în acest moment de mare răspundere dinaintea startului.

(Va urma)

Din necazurile
propagandei
imperialiste

„Elita“ răspunde „Life“-ului

Mai de mult, acum șase ani, revista americană de mare tiraj „Life“ a publicat o fotografie care înfățișa un peisaj sovietic tipic — macarale, blocuri de construcție, fundații abia turnate — era însoțită de următorul text: „În partea de sud-vest a Moscovei, construcția de locuințe, se folosesc carale-turm gigantice. Totul se construiește pentru elita tehnică și conducătoare. Muncitorii simpli capătă locuințe mai puțin frumoase“.

Realitatea nu putea fi negată. La Moscova, pretutindeni în Uniunea Sovietică, se construiește enorm, macaralele au devenit un simbol și o emblema, blocurile moderne, confortabile nu numai o noțiune arhitectonică, ci și o reală expresie a grijii pentru traiul al omului sovietic. Categoriile, deci, realitatea nu putea fi negată. Ea a fost acceptată, dar interpretată cum doreau patronii redacției de peste ocean. Astfel, blocurile în construcție din raionul sud-vestic al Moscovei au devenit un apanaj al „elitei tehnice și conducătoare“ sovietice. Revista „Ogoniok“ a invitat atunci „Elita“ să răspundă. Cum imensul editiviu prins în obiectivul fotoreporterului american nu era încă gata și deci nu se putea scrie, revista a apelat la locatarii blocurilor învecinate, care erau muncitori, funcționari, pedagogi, pensionari, spodine.

Dar se vede că soluția găsită de inventivii redactori americani pentru a aplica pașnicul asalt al construcțiilor U.R.S.S. le-a plăcut atât de mult, cât, în ciuda răspunsului, nu s-au îngrat să renunțe cu una cu două. Așa face că peste șase ani aceeași fotografie a mai fost publicată o dată, în revista antisovietică „Comunismul. — Natura inamicului nostru“, opera aceiași reviste „Life“, însoțită, firește, de aceeași cunoscută explicație:

„... în Moscova, construite numai pentru funcționari și savanți“.

Să remarcăm mai întâi efortul redactorilor „Life“-ului de a lărgi sfera „elitei“. Iată-o cuprinzându-i acum și pe funcționari și savanți. (Interesant, cine a mai intrat în rândul „aleșilor“ la o dată eventuală, și deloc imposibilă, a treia publicare a aceleiași fotografii?) Dar dacă în redacția americană nu s-a gândit nimic — la fel de tare deranjează realizările Uniunii Sovietice, la fel de absurde și dușmănoase sînt încercările de a le nega, mistifica sau demonia — în schimb acolo, la Moscova, chiar în colțisorul prins în fotografie, viața a mers înainte. Blocul construit în 1957 abia era în construcție și se vede de mult gata. Zidurile reci s-au încălzit de căldură omenească, în odăile zglobii copii sau vorbesc domol pătrîni, se nasc și mor bucurii și necazuri — obișnuitele bucurii și ne-

lăchipluși-vă că într-o bună zi ar veni cineva să vă întrebe: „La ce proiecte de noi orașe lucrați?“ Întrebarea aceasta v-ar stîrni, desigur, cel puțin mirarea. Și nu atât pentru conștientul ei, cât pentru ușurința cu care poate fi pusă. Ca și cum un oraș nou ar fi un castel din cuburi, care se înalță cît ai bate din palme.

Dar iată că pe directorul Institutului Unional de proiectare a orașelor, I.A. Air-Babamian, această întrebare nu l-a mirat deloc. I-a răspuns imediat corespondentului „Izvestiei“ care i-a pus-o: „Anul acesta proiectăm circa o sută de orașe numai în Federația Rusă și, în afară de acestea, vre-o cîteva noi așezări pe pămînturile desșelente din Kazahstan și Tadjikistan. În ultimii șapte ani, institutul nostru a îndeplinit lucrări de proiectare și planificare pentru 246 de orașe“.

Un asemenea răspuns, care în orice altă țară a lumii ar părea rodul unei fantezii dezlănțuite, în Uniunea Sovietică sună pe deplin firesc. Căci țara constructorilor comunismului poate fi pe drept cuvînt numită și Țara Noilor Orașe. În cei aproape patruzeci și cinci de ani care au trecut de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie s-au ridicat de-a lungul și de-a latul Uniunii Sovietice 900 de orașe noi. Adică, în medie, douăzeci pe an. De la mlađilele urbane ale primului cincînt — Mangiogorsk, Novokuznețk, Karaganda, Zaporojje, Kirovsk — pînă la splendidele letorisei în piatră al zilei de azi — Mirni, orașul diamantelor din Iakutia, Temirtau, „Magnitogorskul kazah“, Tuimazi orașul petrolistilor din Bașkiria, Rustavi, orașul siderurgistilor din Caucaz, Nușek, capitala energiei tadjice, Bratsk, „simbolul luminii“ de pe Angara și multe, multe altele.

Unele dintre aceste noi așezări urbane nu le veți găsi pe nici o hartă a Uniunii Sovietice. Și e firesc: au luat naștere anul trecut sau anul acesta. Nu departe de Orsk, de pildă, s-a înălțat chiar în acest orașelul Svellii („Luminosul“), pe locuri unde cîndva foșneau ierburile stepei kazahă. În prezent Svellii numără 11.000 de locuitori. Președinta sovietului orașenesc, Anna Nikolaevna Șmakova a făcut o declarație în care fiecare cuvînt, deși se referă la lucruri evidente prozaice, sună ca un vers de poem:

— Ce ne preocupă în prezent? Multe. În primul rînd tragem o conductă de canalizare de la stăvilarul care formează așa numita „mare Cumană“. De la Orsk vom primi electricitate printr-o linie de înaltă tensiune. Asfaltăm străzile. Prin Svellii trece deacum calea ferată. Unele dintre aceste noi orașe le-am vizitat eu însumi în decursul călătoriilor mele prin Uniunea Sovietică. La Rustavi, în Gruzia, am fost în cîteva rînduri. Ultima oară, anul trecut. L-am găsit și mai frumos, și mai înflorit decît la vizita mea precedentă, în 1953.

Orașul este așezat pe ambele maluri ale riului Kuro, care-și potolește aici apele după ce s-a revărsat, ca un torent tumultuos, din înălțimile Caucazului. Gruzinii îl consideră un oraș renăscut. Primele date cu privire la existența sa se pierd în negura vremurilor — despre

aceasta vorbesc numeroase descoperiri arheologice, relicvele care se păstrează în muzeul orașului. Aici locuiau odinioară oșteni curajoși, meseriași iscusiți, agricultori harnici. Prin aceste locuri se spune că s-ar fi născut genialul poet gruzin — autorul renumitului poem „Viteazul în piele de tigru“ — Șota Rustaveli (Rustaveli înseamnă „cel de la Rustavi“). Asupra orașului, în decursul veacurilor, s-au abătut nenumărate furtuni. Pîrjolii de năvălitori, orașul a dispărut pentru multă vreme de pe scena istoriei. Data renașterii orașului este considerată cea zi a anului 1944 cînd au apărut aici primii constructori. Pe atunci locurile erau pustii, acoperite doar de covorul ciulinilor și bălărilor. Au coborît din trenuri sute de tineri — gruzini, ruși, armeni, azerbaidjani, uzbeki, kirghizi și alții — care au înfipt în pămînt cupele excavatoarelor și au ridicat primele ziduri. Întreaga Gruzia, întreaga Uniune Sovietică a luat parte la construirea combinatului siderurgic și a orașului. Nu întîmplător poporul a dăruit noii așezări acest poetic nume: „Orașul celor 40 de frați“. Rustavi de astăzi este un oraș cu 70.000 de locuitori, cu clădiri zvelte, armonios imbinat în splendide ansambluri arhitectonice, scîldate din plin de soarele sudului, cu 14 școli în care învață peste 9.000 de copii.

Aceasta este istoria, în aparență simplă, a unui oraș nenumărat, „orașe fără istorie“ de pe întînsul marii Uniunii. Spun „în aparență simplă“ deoarece în spațiile cifrelor se află eforturile încordate a mii și mii de constructori, oameni care au înfruntat, cu un eroism cotidian, lipsit de gesturi patetice, vitregiile naturii, greutățile proprii oricărui început. Mindria lor de astăzi este pe deplin firească: ce titlu de noblete poate fi mai înalt decît acela de „constructor al unui nou oraș“.

Dar construcția noilor așezări urbane nu poate fi privită ca un fapt în sine: ea reflectă uriașă activitate constructivă care se desfășoară în întreaga Uniune Sovietică spre a asigura fiecărei familii sovietice o locuință bună, confortabilă.

N. S. Hrușciov a arătat, la plenara din martie a Comitetului Central al P.C.U.S., că în U.R.S.S., după 1953, populația a crescut cu 29 milioane de oameni, dintre care populația orașenească cu 28 milioane. Această creștere reprezintă mai mult decît populația Suediei, Norvegiei, Olandei și Danemarcei luate la un loc. În vreme ce fondul de locuințe urbane din Rusia țaristă nu depășea 180 milioane metri pătrați, în primii trei ani ai septenaliului s-au construit în U.R.S.S. circa 250 milioane metri pătrați de locuințe. Fiecare al patrulea locuitor al țării s-a mutat într-o locuință nouă. Iar pînă în 1980 fondul de locuințe al Uniunii Sovietice va crește de trei ori.

Sînt cifre care vorbesc de la sine. Letopiseșul noilor orașe este, de fapt, letopiseșul unei țări uriașe acoperite de schele — și în care schelele se prefac, cu viteze, am spune, „cosmice“, în clădiri, în cartiere, în orașe.

Victor Bîrlădeanu

Acolo unde foșneau ierburile stepei...

zuri ale vieții de toate zilele —, pe acoperiș a crescut pădurea antenelor de televizoare, florile au invadat balcoanele sporind frumusețea veșmîntului sobru de beton. Într-un cuvînt, un bloc ca mii de alte blocuri din Moscova, Leningrad, Kiev... Cu nimic deosebit. Afară doar de faptul că, după asigurările revistei americane, este locuit de „elită“. Prin intermediul unui interviu luat la domiciliu de ziarul sovietic „Trud“, avem posibilitatea să cunoaștem și noi această elită.

Cine locuiește, deci, pe bulevardul Lenin nr. 52 din Moscova?

Alexandr Șilov, lăcătuș la uzina de carburatoare și Valentina Șilova, crăiuitoare la aceeași uzină: amîndoi fruntași ai muncii comuniste și foarte mîndri că în curînd întreaga întreprindere în care lucrează va căpăta titlul de uzină de muncă comunistă. Ascultați-i în ce termeni vorbesc:

— O, uzina noastră nu-i o uzină obișnuită! Producția ei poate fi întîlnită nu numai în orice colțisor din U.R.S.S., ci și în zeci de țări străine, pretutindeni unde circula automobilele sovietice. Întreprinderea este înzestrată cu tehnica cea mai modernă. Acum, de exemplu, se montează o linie automată unică.

Soții Șilov s-au mutat aici în 1957. Se bucură de tot confortul și plătesc în schimb doar șapte la sută din salariu. Au doi copii, amîndoi la grădiniță („aproape toată întreținerea o suportă sindicatul“), ciștigă bine, lucrează, ca toți muncitorii sovietici, doar șapte ore pe zi, în vara aceasta și-au petrecut concediul în sud la Ialta, au televizor, o bibliotecă impresionantă (Dickens e unul din autorii favoriți!), l-au cunoscut personal pe poetul cuban Nicolas Guillen care, cu prilejul ultimei sale vizite la Moscova a participat la o seară de

poezie organizată la fabrica de carburatoare... Cu adevărat elită...
Maria Lebedeva, profesoară la școala medie nr. 192; soțul specialist în tratamentul termic al metalelor la uzina de mașini-unelte, fetița, Lidia, elevă în clasa I-a primară.

— M-am săturat de povestea asta cu „elita sovietică“! Ar fi timpul ca propagandiștii americani să știe, pe lângă toate celelalte, că conducătorii noștri, savanții, intelectualitatea, au ieșit în zdrobitoarea lor majoritate din rîndurile poporului. Să luăm chiar familia noastră. Părinții mei sînt muncitori țesători, eu sînt profesoară, dar mi-am făcut studiile fără frecvență, lucrînd ca factor poștal. Noi, „elita“, avem acest drept...
Lev Kucerkov, strungar. Înainte a locuit în alt cartier, într-o casă veche. Lucrează la uzina „Stankokonstrukția“.

— Ce răspund eu „Life“-ului? În ultimele ne-am luat angajamentul să îndeplînim planul cu 102 la sută și l-am îndeplinit cu 105 la sută. În august ne-am propus 105 la sută și am realizat 107 la sută. Asta numai în secția noastră. Lucrurile stau la fel în întreaga fabrică, în multe alte fabrici. Înseamnă că avem tot mai mult metal, strunguri, energie electrică... Există o zicală foarte potrivită pentru domniile de la „Life“: cîinii latră, caravana trece...
Alexei Zemski, șofer:

— Cu savanții a nimerit-o „Life“. Au un bloc, chiar alături, am lucrat și eu pe șantier. Păi dacă aici e și Universitatea, și Academia de Științe, trebuie să locuiască și savanții tot aici, doar n-o să stea la capătul celălalt al orașului. Dar blocul este exact ca al nostru, mi se pare că l-a proiectat chiar același arhitect. Au și ei ca și noi lift, baie separată, încălzire cu gaze... Văd că despre academicienii scriu, dar despre mine tac chîtic. Se vede că nu le dă mîna celor de la „Life“ să spună cum trăiește la noi omul muncitor...
Iată cine locuiește pe bulevardul Lenin nr. 52.

Adevărata elită (pentru a folosi termenul vehiculat de „Life“) sovietică.

Iulia Scutaru

Locuințe, locuințe, locuințe... Va folosi oare „LIFE“ și această fotografie?

Săptămîna tre

Intotdeauna, între prieteni adevărați și sinceri ca popoarele Uniunii Sovietice și poporul român, cînd este sărbătoare în casa unuia, e și în a celuilalt.

A devenit, astfel, o tradiție organizarea schimbului de delegații între cele două țări cu prilejul marilor zile de sărbătoare. A 18-a aniversare a lui 23 August a adus și de data aceasta la București și la Moscova prieteni printre prieteni, care au

confruntat păreri și și-au împărtășit experiențe, au făcut cunoștință cu noi succese și realizări.

Așa dar, acum o săptămîna delegația Consiliului General A.R.L.U.S. și delegația de cineaști romîni mai erau încă în Uniunea Sovietică.

Iar săptămîna aceasta, cîțiva dintre membrii celor două delegații își împărtășesc foarte proaspetele lor impresii în paginile revistei noastre.

Sărbătoarea noastră comună

de CORNEL RĂDUCANU

Cu Moscova reîntîlnirea, chiar după intervalul scurt al unui singur an, e plină de surprize. Încă de sus, din înaltul cerului, prin ferestruica avionului se vede clar că cîngătoarea celor 30 de km de teren nelocuit care separa în trecut capitala de limbile de beton pe care curînd și noi ne vom alătura sutelor de uriașe păsări argintii, s-a îngustat în favoarea liniilor de clădiri impunătoare care înaintea neconținut într-un ritm de 300-350 apartamente pe zi. Mai tîrziu, mai deaproape, din goana mașinii, sau amestecat în forfota mulțimii, călătorul își verifică și confirmă impresiile culese din văzduh: diametrul capitalei a crescut mult, blocuri și cartiere noi au apărut și apar cu zecile. Ritmul viu al marii metropole te cuprinde din prima clipă și încadrîndu-te în aglomerarea celor nu mai puțin de un milion de cetățeni temporari ai Moscovei — veniți din întreaga țară și din toate ungerile lumii — care vor să soarbă cît mai mult și cît mai repede, revezi cu emoție neștirbită locurile încărcate de istorie și semnificații profunde ce fac din uriașul oraș, prima capitală a lumii.

Din prima zi a vizitei un prilej excepțional ni se prezintă: să participăm la conferința de presă a celor doi gemeni ai Cosmosului, Nikolaev și Popovici. Alături de ei, în prezidiu, înaintașii lor în cucerirea înălțimilor fără margini, Gagarin și Titov, completează buchetul eroilor neînfricați pe care știința sovietică i-a făcut să învingă bariere de netre-

cut. Atmosfera sălii de festivități a Universității Lomonosov este aceea a zilelor istorice. Obiectivele aparatelor de luat vederi fixează imagini ce vor face ochul lumii. Doar derularea benzilor de magnetofon și sunetul discret al creioanele pe blocnotesuri acompaniază expunerile savanților și apoi ale celor doi frați cosmonauți care își povestesc „păta-niile“.

Extraordinar! Nikolaev răspunde acum la o întrebare pusă de un corespondent căruia, în grabă, nu i-a dezvăluit identitatea: „Distanta minimă la care s-au apropiat navele în cursul zborului a fost de 5 km. Aplauze puternice pentru excepționala realizare. Pe băncile grupului nostru emoție justificată: pe hîrtiuța trimisă de noi la prezidiu, această întrebare figura cu nr. 1!“

În 22 și 23 august delegația noastră s-a întîlnit cu oamenii muncii din Moscova reuniți în adunări festive consacrate Zilei eliberării Romîniei.

Uzina de rulmenți nr.1 este binecunoscută în întreaga Uniune Sovietică și în afara granițelor ei. 18 000 de oameni numără colectivul fruntaș al giganticei întreprinderi, membră a Asociației de prietenie sovieto-romînă. Printre muncitorii întîlnești cu sutele inițiatori ai metodelor comuniste de muncă, propagandiști ai proceselor de automatizare care în 1965 vor cuprinde 80 la sută dintr-o producție dublă față de cea a anilor trecuți. Aici totul te entuziasmează: de la organizarea exemplară a muncii și strălucirea halelor, pînă la înalta tehnicitate care asigură fabricarea a 1.300 sortimente de rulmenți, mărgele prețioase care dacă s-ar înșirui pe un colier imaginar le-ai putea cîntări: înire 49 gr și 4 tone. Și pe lîngă toate acestea, aici te simți chiar ca acasă. La tot pasul găsim oameni care ne cunosc bine țara, au vizitat-o, au pus umărul alături de tehnicienii noștri la înălțarea unor obiective industriale, cum e sora mai mică a întreprinderii, fabrica de rulmenți de la Birlad. Panouri și expoziții de fotografii din care zîmbesc peisajele fără pereche din Carpați și construcțiile bucureștene sau de pe litoral însoțesc giganticele agregate și mașini automate din uzină.

La adunarea de aici, ca de altfel și la clubul feroviarilor, la tipografia „Proletarul Roșu“ sau la Teatrul de vară din parcul Gorki, unde am fost prezenți în mijlocul moscoviților, auzim calde cuvinte de prietenie la adresa poporului nostru, simțim dragostea frățescă care unește pe veci, în gînduri și simțăminte comune, cele două popoare.

Același cald mesaj ne străduim să-l transmitem și noi din partea poporului nostru admirabililor constructori ai comunismului.

Așa cum remarcă Grebnev, redactorul șef adjunct al „Izvestiei“, unul din vorbitorii de la parcul Gorki, „A devenit natural ca în familia noastră socialistă să nu existe decît strădania de a ne sprijini reciproc, a învăța unii de la alții, a considera succesele fiecăruia ca pe propriile noastre succese. Bilanțul strălucit pe care îl încheie poporul român cu ocazia fiecărui nou 23 August este și bucuria noastră“.

Și tot astfel, cu cuvinte pornite din inimă, în zeci de manifestări consacrate Romîniei și sărbătorii ei naționale, în capitalele de republici și în regiuni mai depărtate, poporul sovietic a închinat pentru noi, pentru 23 August, pentru semnificațiile acestei zile memorabile. Este ușor de înțeles regretul nostru de a nu fi putut participa la Tbilisi și Erevan, capi-

talele următoare ale călătoriei noastre, la reuniunile ce avuseseră loc cu puține zile înainte.

★

La Tbilisi, în 24 august, cînd am sosit după un zbor rapid pe deasupra culmilor înzăpezite ale Caucazului care ne-a amintit de descrierea făcută reliefului pămîntesc de cosmonauți, însoțita Gruzic ne-a întîmpinat cu un zîmbet larg, prietenos, același care înflorêste pe fețele arse de soare ale locuitorilor ei, înalți, masivi, cu o longevitate neatînsă încă pe glob, frumoși ca și darica lor țară, cu un sol și subsol de o rară bogăție.

Capitala Gruziei sovietice își trage numele — Tbilisi — de la o străveche legendă a unui izvor de apă tămăduitoare aproape identică cu cea care a făcut faimoase și calitățile apelor de la Karlovy Vary. Tbilisi este plasat în valea pitorească străbătută de riul Kura, într-o succesiune de terase care îi dau aspectul unui amfiteatru uriaș, sprijinit pe perețele de 800 m ai muntelui Mtatsminda, prelungit recent cu cei 50 de metri ai antenei de televiziune a orașului.

Pentru un cercetător al trecutului studierea istoriei seculare a Gruzicii, istorie de luptă neîntreruptă împotriva a felurii invadatori mongoli, tătari, turci, este ușurată de răsfodirea albumului împietrit al monumentelor înfîlnite la tot pasul; la Mțheta, 22 km de Tbilisi o catedrală datează din secolul IV, la Tbilisi, ruinele zidurilor succesive marchează limitele capitalei, începînd cu 1.500 de ani în urmă. Astăzi capitala Gruzicii locuiește de 720.000 de oameni, gruzini, armeni, azerbaidjieni este un oraș modern, înfățișîndu-se ochilor călătorului ca o țesătură de panglici drepte, cu clădiri monumentale, o așezare industrială puternică, fruntașă.

Dar despre Gruzia, ca și despre Armenia vom mai avea prilej să vorbim într-un număr viitor.

Prezentînd filme rom

Călătoresc pentru prima oară în U.R.S.S. Moscova, în ciuda timpului ploios, ne întîmpină veselă, modernă: umbreluțe multicolore, juupoane și rochii scurte, coafuri de „uitimă oră“.

E capitala în care se vorbesc cele mai multe limbi din lume și străbînd doar o singură magistrală vei întîlni tineri și vîrstnici din toate colțurile planetei noastre.

Emoția confruntării filmelor noastre cu publicul sovietic nu ne dă răgazul să fim foarte receptivi la tot ce se petrece în jur. Nu este numai o confruntare cu publicul unei alte țări, dar și un examen foarte dificil. Printre spectatori, atît la deschiderea oficială de la cinematograful „Forum“ cît și la Casa cinematografiei se numără maeștri consacrați ai ecranului ca Iutkevici, Kalatozov, Gherasimov etc. cu numele cărora s-ar fîli cel mai ales juriu al vreunei competiții cinematografice.

Aprecierile făcute de grupurile de creatori care înconjoară cu multă dragoste delegația noastră, confirmă creșterea măiestriei cineaștilor noștri, diversitatea tematicii abordate, posibilitatea apropiată a cinematografului românesc de a concura cu cele mai înaintate cinematografii din lume.

La Moscova am stat îndelung de vorbă cu cineaști sovietici, dezbătînd probleme legate de munca noastră.

Foarte interesantă este discuția cu V. E. Baskakov, locțiitorul ministrului Culturii al U.R.S.S. Problema centrală care stă în fața cinematografului sovietic, ne-a spus el, este creșterea măiestriei artistice, găsirea unor forme noi de exprimare, singura cale pentru afirmare pe plan mondial. Și asta-i pe deplin posibil, fără a face concesii ideologice și concepțiilor burgheze. Un exemplu concludent este filmul lui Ciuhrai, „Balada soldatului“, care a doborît orice bariere, rînd în toate colțurile lumii. Regizorii sovietici, tineri și vîrstnici, se frămîntă, caută, luptă cu ei înșiși și pînă la urmă izbutesc să exprime spiritul și aspirațiile vremurilor noi pe care le trăiesc.

Moscova, Bulevardul Kutuzov.

La 21 „Lomonosov“ și Popovici participăm la cucerirea om. Cei preună Moscova care a cosmonauterizat deosebit tînd că 5 km un importanț groase rile pre ea a pe preciziu mize și cu succed Cosmos“ fără a termice, bleze în combustii servi gît pîr...

de

Multe lor sint l abia ac ori astfel tincții la plu „Ser Karlovy Tot la stre, vede nizare or este o co cu excep realizato spre a s său, fără film foar îndrăzne fiecă pas montaj s Iutkevici afle păre o vizită America. ne-au în rasimov c cipă cu t pectiv „O lui de la ratorul s poet Evtu în coprod bană, un popor îno La 25 a lovsk. La presionan cultură. ționare, S bază indu cultural c Chiar a

cută

re
omie,
os
etenie

prof. univ. CĂLIN POPOVICI

Şeful secţiei de astrofizică-sateliti de la Observatorul din Bucureşti al Academiei R.P.R.

...reca aulă a Universităţii
cova a avut loc confe-
nauţilor-eroi Nikolaev
şi eu fericita ocazie să
esonant eveniment. En-
eaga atmosferă în care
e-a dat sentimentul că
istoric în desfăşurarea
aţului cosmic de către
delegaţia noastră, îm-
pţii presei romine de la
întrebări cosmonauţilor:
nimă la care s-au aflat
şi prin ce mijloace au
ebare a avut un succes
Andrian Nikolaev, ară-
„Vostok” au trecut la
a străină a dat o mare
ebări anunţată cu litere
ziare şi chiar în tilu-
de presă, pentru că
mă în evidenţă extrema
sovietice de nave cos-
R.S.S. s-a realizat astfel
a tehnicii „întîlniri în
chiar rachetele actuale,
tutirea altora mai pu-
ă permite să se asame-
e grele cu rezerve de
interplanetare care vor
şi pe planetele apro-
ului Andrian Niko-

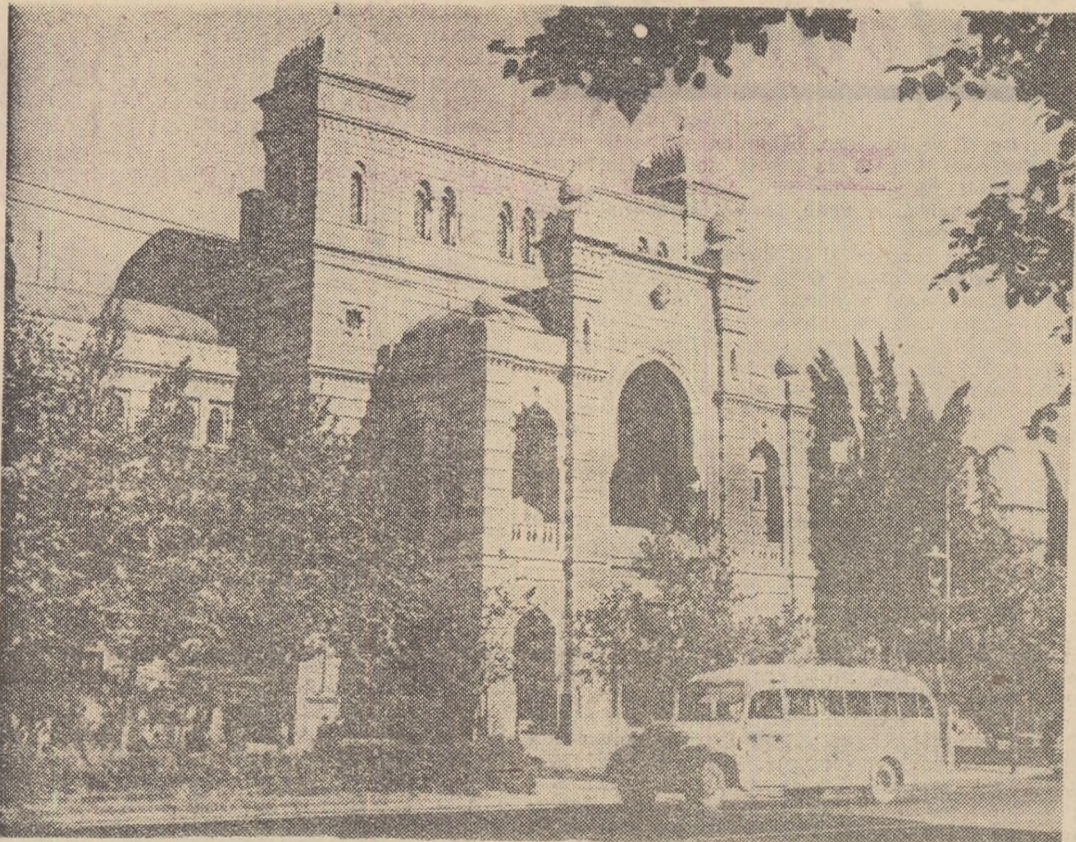
laev a fost subliniat de a-
plauzele sălii entuziaste.
Sutele de corespondenţi de
presă, fotografi, cu cele
mai felurite aparate, repre-
zentanţii radioului, ai stu-
diourilor de televiziune,
care transmiteau direct
conferinţa, înfrigurarea
participanţilor de a nu
pierde nici o vorbă din
cele ce se rosteau, (unii
zicarişti înregistrau direct,
la magnetofoane minuscu-
le, răspunsurile cosmonau-
ţilor) dădeau sălii aspectul
festiv de trăire a unui
eveniment istoric. Am fost
profund impresionat de na-
turalitatea, simplitatea, vo-
loşia şi siguranţa de sine
a cosmonauţilor sovietici,
care asistau toţi patru la
conferinţă.

...Intr-una din zile am vi-
zitat Institutul astronomic
„Sternberg” din Moscova
şi Consiliul astronomic al
Academiei de Ştiinţe a
U.R.S.S. Institutul îl mai vi-
zitasem şi altădată, ultima
oară acum doi ani. Intre
timp, a achiziţionat in-
strumente noi ca tubul ze-
nital fotografic — cu aju-
torul căruia se obţin, cu
precizie maximă şi în mod
automat, timpul şi latitudi-
nea locului — noul turn
solar al observatorului, cu
obiectivul de 10 m distanţă
focală, la care se lucrea-

ză acum din plin în domeniul spectroscopiei
infraroşii a soarelui, noi aparate ale staţiei
de urmărire a sateliţilor artificiali etc.

La Consiliul astronomic sovietic de pe lângă
Academia de Ştiinţe a U.R.S.S. am avut o în-
trevedere cu vice-preşedintele, cunoscuta sa-
vantă dr. Alla Masevici. Aci se centralizează
observaţiile venite din toată lumea privind sa-
telii, de aci se difuzează efemeridele de ur-
mărire a lor. Observatorul din Bucureşti co-
laborează la această activitate ştiinţifică încă
din octombrie 1957, prin staţia sa de sateliţi
şi comunică telegrafic observaţiile ce le efec-
tuează centrului Moscova-Cosmos, care de-
pinde de Consiliul astronomic sovietic. Cîrînd
se va organiza în U.R.S.S. o consătuire cu re-
prezentanţii tuturor ţărilor din lagărul socia-
list, consacrată acestor probleme.

La Erevan am vizitat pentru prima oară Ob-
servatorul din Biurakan, condus de preşedinte-
tele Academiei de Ştiinţe din R.S.S. Armeană,
acad. V. A. Ambarţumian. Marele savant so-
vietic, figură proeminentă a ştiinţei mondiale,
este şi preşedintele Uniunii Astronomice In-
ternaţionale. Acad. V. A. Ambarţumian ne-a
vizitat ţara în luna iunie şi a avut mai multe
discuţii ştiinţifice la Observatorul din Bucu-
reşti şi la Institutul de fizică atomică. La în-
toarcerea în patrie, el a vorbit cu căldură
despre realizările noastre. Omul de ştiinţă
care a deschis noi perspective de cercetare
în probleme fundamentale ale astrofizicii —

Clădirea Teatrului de operă şi balet „Paliaşvili” din Tbilisi

naşterea stelelor şi galaxiilor — care este
foarte ocupat cu numeroase misiuni, sarcini
ştiinţifice şi organizatorice în cadrul Acade-
miei de Ştiinţe din R.S.S. Armeană, s-a oferit
totuşi cu plăcere să facă o expunere clară şi
amănunţită întregii noastre delegaţii, prezen-
tîndu-ne direcţiile de studiu ale Observatorului.

În numai cîţiva ani oamenii sovietici au
construit la Biurakan un observator modern
dotat cu instrumente puternice, care s-a impus
în viaţa astronomică internaţională prin
direcţii noi de cercetare. Marele telescop
Schmidt, ca şi prizma lui obiectiv de 1 m dia-
metru (cea mai mare din lume), au fost con-
struiţi în Uniunea Sovietică, la uzinele optice
din Leningrad. Acolo, în vasta incintă a Ob-
servatorului, au răsărit nu numai grădini şi
pavilioane cu instrumente ultramoderne, ci s-a
născut şi o gândire îndrăznească care a cucerit
lumea ştiinţifică internaţională. La Biurakan
şi Erevan urma să se ţină după plecarea no-
astră adunarea comitetului executiv al Uniunii
Astronomice Internaţionale, al cărui preşedinte
este acad. V. A. Ambarţumian. Sosise pentru
pregătirea adunării şi prof. A. Mihailov, di-
rectorul Observatorului din Pulkovo şi membru
correspondent al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S.
cu care am avut o discuţie privind în special
colaborarea secţiei de astrofizică a Observa-
torului din Bucureşti în probleme relative la
soare şi sateliţi. Şi prof. A. Mihailov ne-a vi-
zitat ţara, în octombrie 1960, în cadrul Lunii

prieteniei romino-sovietice, şi amintirile sale
erau din cele mai calde.

Dintre membrii comitetului executiv al U.A.I.
sosiseră la Erevan prof. I. C. Pecker (Franţa),
prof. Sodler (Anglia) şi erau aşteptaţi prof.
Leo Goldberg (S.U.A.), prof. Haghikara (Ja-
ponia) şi alţii. Biurakanul a devenit un centru
al gândirii astronomice mondiale, şi asta la un
interval foarte scurt de la inaugurarea lui ofi-
cială. Ritmul acesta rapid de dezvoltare este
caracteristic Uniunii Sovietice în toate dome-
niile de activitate.

Cu acad. V. Ambarţumian şi soţia sa am
avut ocazia să mai discut şi cu prilejul unei
vizite prieteneşti acasă la dinsul, unde m-a
invitat rupind din timpul preţios necesar mul-
tiplelor sale ocupaţii. O cameră a locuinţei
soţilor Ambarţumian este decorată cu ceramică
rominească şi obiecte de artizanat aduse cu
ocazia vizitei marelui astronom în ţara no-
astră, ca un semn de preţuire şi prietenie faţă
de poporul român.

Vorbindu-mi cu căldură despre vizita în ţara
noastră, acad. Ambarţumian a conchis plin
de admiraţie: „Omul este lucrul cel mai de
preţ”. Aceleaşi cuvinte le-am repetat şi eu ca
încheiere, după vizita într-o adevărată capi-
tală mondială a astronomiei cum este Biur-
akanul, născută din stăruinţa şi munca celor
care şi-au dedicat viaţa ştiinţei: omul este
lucrul cel mai de preţ, el transformă şi inno-
bilează totul.

ti spectatorilor sovietici

DE VITANIDIS

gizor

în planurile studiouri-
omă ale studenţilor care
stitutul. Nu de puţine
luat cele mai înalte dis-
ternaţionale (de exem-
eu Globul de cristal la

ultima zi a şederii noa-
Maiakovski într-o ecran-
ată de Iutkevici. Filmul
tesene animate şi păpuşi
riale de cronică pe care
opresionează desenului,
precis sensul mesajului
pe unitatea stilistică. Un
rezolvat într-o manieră
sen care îţi aminteşte la
u Matisse, cu ritm alert,
log laconic şi sugestiv.
şte că ar fi curios să
şi aşteaptă cu nerăbdare
ar deocamdată pleacă în
lţi dintre prietenii care
au în diferite ţări. Ghe-
— în Italia unde parti-
Damenii şi fiare” şi res-
van” la festivalul filmu-
tozov împreună cu ope-
Urusevski şi talentatul
Cuba pentru a realiza,
lăra cinematografe cut-
at de revoluţia acestui

metalurgic „Uralmaşzavod”. Sîntem primiţi cu
o ploaie de flori. Cunoaştem oameni minunaţi.
Fireşte, nu pe toţi. Ar fi imposibil: la „Ural-
maşzavod” lucrează circa 30.000 de muncitori.
Obiectivul imediat al constructorilor: un
excavator păşitor, cu capacitatea de 110 tone
şi lungimea braţului de 120 metri. Vă imagi-
naţi această uriaşă realizare a omului, capa-
bilă să disloce dintr-o singură mişcare de braţ
unsprezece vagoane de pămînt sau nisip?

Pretutindeni sîntem întîmpinaţi ca vechi
prietenii. Ni se dăruiesc insigne, albume care
ilustrează istoricul uzinei. La rîndul nostru
oferim cărţi care vorbesc despre ţara noastră.
Ultimul popas îl facem la directorul general
al combinatului, Viktor Vasilevici Krotov,
membru supleant al C.C. al P.C.U.S. Uzina în-
treţine relaţii strînse cu oraşul Timişoara. Pri-
mim plăcută însărcinare de a transmite com-
patrioţilor noştri din Timişoara un călduros şi
frăţesc salut.

Săptămîna filmului românesc în Sverdlovsk,
are loc la cinci cinematografe simultan.

La deschiderea oficială de la „Clubul Ofi-
ţerilor” iau loc în prezidiul de onoare primul
secretar al Comitetului regional de partid N.K.
Kuzmici, cunoscutele actriţe sovietice Zinaida
Kirienko şi Roza Makaganova, oameni de cul-
tură, muncitori. Sala răsplăteşte cu vii aplauze
salutul adresat de oamenii muncii din Sverd-
lovsk delegaţiei noastre, cuvintele pline de

dragoste ale primului secretar al Comitetului
oraşenesc de partid, Piotr Vasilevici Pomaz-
kin, intervenţiile tovarăşilor Mihnea Gheor-
ghiu şi Elena Ioachim. „Săptămîna filmului ro-
mînesc” depăşeşte limita unei manifestaţii ar-
tistice, transformîndu-se într-o sinceră şi în-
flăcărată manifestare a prieteniei sovieto-ro-
mine.

Muzeul geologic din localitate, unic în felul
lui, este un mare punct de atracţie. Aici ad-
mirăm bogăţiile Uralului şi Siberiei. Zeci de
varietăţi de marmoră, renumitul malahit de
Ural — o măiastră îmbinare de verde, negru
şi alb, pietre semipreţioase, diamante, safire,
rubine. Iată şi secţiuni dintr-un mamut des-
coperit într-un gheţar din Siberia, cu circa
cinci decenii în urmă. Ce păcat că tehnica din
acele timpuri n-a permis păstrarea lui intactă,
într-un frigider-expoziţie pe dimensiunile lui!
V-aţi imaginat vreodată că mamuţii erau
blonzi precum paul de griu? O firmă cosme-
tică dornică de reclame senzaţionale ar lansa
precis culoarea blond-mamut!

Maşina goneşte printre păduri de mesteceni
şi brazi, aşa cum numai în taigaua rusă poţi
întîlni. Parcurgem cel mai vechi drum care
duce spre inima Siberiei. Trecem prin sate pi-
toreşti, cu case curate, îngrijite, unele vopsite
într-un verde-pastel alternînd cu alb, într-o
rară armonie, şi ajungem la punctul de fron-
tieră dintre cele două continente — Asia şi
Europa. Sîntem în acelaşi timp în două con-
tinentele. Momentul este emoţionant. În cîstea
lui gazdele noastre destupă o sticlă de şam-
panie care răsună ca o salvă...

Ne despărţim cu greu de minunaţii locui-
tori ai Sverdlovskului.

La ora 12 părăsim marea citadelă a Uralu-
lui, iar la 12 şi cincisprezece avionul aterizează

la Leningrad. Ne deplasăm aproximativ cu
aceleaşi viteze cu care planeta noastră se în-
vîrte în jurul soarelui, încît diferenţa de două
ore dintre Leningrad şi Sverdlovsk este exact
cît ne trebuie pentru a parcurge o distanţă
aproape egală cu cea de la Bucureşti la Mos-
cova.

Vizităm toţi Leningradul pentru prima oară.
Ne întîmpină şi ne însoţesc colegi de la Len-
film. Oraşul acesta unic, cunoscut în întreaga
lume ca oraş al celor 360 de poduri, cu o ar-
monie inegalabilă, ne farmecă. Şoferul, un om
vesel, de vreo 45 de ani, ne prezintă cu legi-
timă mîndrie cartierele noi. Şi la un moment
dat, opreşte maşina. Printre brazi şi mesteceni
se înalţă un monument închinat ostaşilor so-
vietici. Şoferul ne informează: pînă aici au
ajuns hitleriştii. Mai departe n-au reuşit să
facă un pas! Oraşul nu s-a predat.

Cu noi se află o tovarăşă care ne-a însoţit
opt zile. Ştiam despre ea multe lucruri: unde
învaţă, ce aspiraţii are, dar acum la sfîrşit mai
aflăm un amănunt.

— Aici a căzut şi tatăl meu la 16 februarie
1943.

Minunat este poporul sovietic, minunată este
marea ţară a comunismului pe care am avut
fericitul prilej s-o cunosc în cele citeva zile
prilejuite de participarea la „Săptămîna filmu-
lului românesc”. Oamenii sovietici şi-au şters
lacrimile, au înlăturat urmele războiului şi
acum păşesc hotărîţi înainte să cucerească pri-
mul loc în lume învingînd greutatea, gravi-
taţia Pămîntului, lansînd oameni în Cosmos.
Ei caută, îndrăznesc şi obţin noi succese. În
fiecare zi cadre noi vin să se alăture vechii
gărzi aducînd cu ele elanul, îndrăzneala şi en-
tuziasmul tinereţii lor.

în U.R.S.S.

Fotografia

Începuse să se însereze. Firsovna stătea la masă și asculta cum dincolo de perete, în frizerie, scincea un copil. Mașina electrică cu care îl tunde frizerul îi inspira, se vede, teamă. Firsovna zimbi și clătină din cap.

Ușa se dădu înlături și în încăpere intră cineva. Firsovna întoarse capul. O femeie îmbrăcată într-o haină de postav gri se oprise lângă prag și își dez-noda basmaua neagră. Părea să poarte ceva între palton și jachetă. Femeia rămase lângă prag, cu privirea ațintită asupra Firsovnei.

— La mine ați venit? — o întrebă aceasta.

— Aș vrea să mă fotografiez — îi răspunse femeia cu voce domoală și începu să-și deschie haina.

Firsovna aprinse un bec puternic din care cauză amindouă clipiră. Un timp stătută așa, nemișcate, după care Firsovna se apropie de trepid. Femeia își scoase haina, o puse cu grijă pe un scaun și se așeză pe taburet.

Stătea dreaptă și țepănă, cu miinile sprijinite pe genunchi, așa cum pe vremuri stăteau miresele în fotografiile de nuntă. Era la vîrsta cînd n-o mai poți numi tinără, dar nici bătrînă nu-ți vine să-i zici. Fața-i albă era brăzdată de cute adînci, iar pe lingă ochi și în jurul gurii avea o multime de crețuri. Părul și-l adunase sus, deasupra tîmplelor și era atît de des încît părea o cunună turnată din aramă. Ochiul ei mic și priveau ferm. Firsovnei îi păru cunoscută figura, dar nu-și putu aminti unde o mai întîlnise. Introduse caseta cu clișee, potrive aparatul și privi tîntă la femeie.

— Să mă scoți frumoasă — rosti aceasta, mișcîndu-și doar buzele.

— Parc-ați fi o mireasă — îi răspunse Firsovna zîmbind.

— Fotografia o trimit băiatului — spuse femeia ținîndu-și capul țepăn. Mi-a scris o scrisoare, în care mă roagă. E la Permi, lucrează într-o uzină. Și afară de mamă, nu are pe nimeni pe lume de cînd s-a născut.

Firsovna clătină din cap, apoi ridică arătătorul și declanșă.

Femeia plătî, se îmbracă și plecă.

— Treceți miine dimineață, am să dezvolt chiar azi, — îi strigă din urmă Firsovna.

Se înserase.

Firsovna termină de dezvoltat și acum aștepta să se usuce negativele. Dincolo de perete, în frizerie, era liniște. Doar vîntul zdrăngănea un ghemuleț ce fusese uitat deschis.

Firsovna se duse în colțisorul îngrădit cu un paravan de scînduri, care aducea cu o cămară, puse cîrligul și aprinse becul. Încăperea se umplu de o lumină roșie crepusculară. Masa, aparatul de mărit, borcanele, toate căpătara viață. Firsovna își suflă în miini, adună negativele, luă hirtie și începu să copieze.

Alese negativul cu ultima clientă și făcu trei copii. Sub stratul fin de revelator, hirtia se însuflezi. Pe suprafața ei mată începu să se contureze o față prelungă: ochi, gură, nas, sprincene. Fără încrețituri fața părea tinără, scaldată parcă de soare.

Firsovna o privi și în clipa aceea își aminti unde o mai întîlnise.

Era în urmă cu douăzeci de ani. Piața satului era ticsită de căruțe cu huluțele ridicate spre cer. Pe marginea șanțurilor se odihneau, cu boccele în miini, bătrîne și bătrîni ștergîndu-și din cînd în cînd ochii înlăcrimați. Fetele jucau undeva în spatele bisericii, strigînd cuplete vesele și bîntînd aprig din călcîie. Ștrengarii de copii forfoteau și ei prin mulțime. Deasupra intrării în biserică scria „Club”, iar lingă ușă erau postați oameni de gardă, cu puști în mină, în veston și fără șapcă. Deasupra cupolei dărăpănate se încăieraseră niște stăncuțe. Pe o pajiște era adunată o multime de bărbați și flăcăi. În fața lor stătea în picioare un om înalt, subțire, cu obrazul bărbierit și îmbrăcat în tunică militară și cizme. Le vorbea cu glas emoționat și îi privea sever în ochi.

Firsovna, pe atunci Lenka, îi ajută tatălui ei care abia mai prididea lingă aparatul de fotografiat. Aparatul era fixat pe un trepid înalt, de parcă ar fi fost o mitralieră. Lenka lucra repede pentru că rîndul amatorilor de fotografii era mare și pentru că toți se grăbeau.

În ziua aceea, prin fața aparatului au trecut și ei doi. Era cam pe la amiază. Ea — femeia de

azi cu îmbrăcămintea de postav gri, iar alături — un flăcău cu părul cirli-onțat. Ea, foarte tinără, cu o coadă lungă pe spate, stătea în fața obiectivului sprijinindu-se cînd pe un picior cînd pe altul. Se ținea țepănă, ca la nuntă și avea basmaua în mină. Sprijinit cu un braț pe umărul ei, flăcăul, masiv și cu o chică netunsă, o privea tîntă în ochi. Apoi a cuprins-o de tîmple, a întors-o spre el și a sărutat-o pe părul ei și moale.

— Ei tu, căpșorul meu de aur! Voinicuța mea...

Firsovna se trezi parcă dintr-un vis și privi fotografia. Figura de pe ea se întunecase, ochii priveau triști, se adînciseră în orbite, fața îmbătrînită a femeii se acoperise cu un strat des de zbircituri.

Firsovna rupse hirtia și luă alt clișeu.

Flăcăruia roșie

Peste pădure se așternuse liniștea. Doar tufele mai foșneau, dacă-ți croiai drum prin ele, iar brazii fremătau la adierea vîntului. Printre tufe își deschisese petalele o floricică roșie. Din depărtare ea părea o firavă limbă de foc. De aceea, la început, Kolea crezu că e o flăcăruie. Abia cînd ajunse aproape de tot, își dădu seama că flăcăruia era o floricică. Avea petale lungi și transparente, iar în mijlocul lor un bob strălucitor de rouă. Floricica se legăna ușor, de parcă ar fi meditat la ceva. Kolea o cercetă îndelung cu privirea și apoi o întrebă:

— Tu de unde ai mai ieșit?

Floricica tăcea.

— Cum ai ajuns aici? — i se adresă iar Kolea. Floricica nu-i răspunse.

Kolea se duse acasă, o trase pe maică-sa de rochie și o întrebă:

— Mamă, spune mămică, de unde o fi ieșit floricica?

— Care floricică? se miră mama.

— Aia care crește în pădurea de lingă grădină.

— Nu știu, băiețelul mamei, eu n-am mai fost de mult în pădure.

— Să te duci s-o vezi — o îndemnă Kolea.

Dar mama se grăbea să termine de plivit straturile din grădină. Seara Kolea îl rugă pe tatăl lui să se ducă în pădure să vadă și el floricica.

— Ce-ți veni, la ora asta florile dorm —

Trei schițe

de I. KURANOV

spuse tata. Și e timpul să dormi și tu. Hai, la culcare.

Îl duse pe băiețel în dormitor și-l băgă în pat. Dar de Kolea nu se lipea somnul.

Stătea culcat și se gîndea la floricică. Nu văzuse niciodată cum dorm florile. Deodată îl străfulgeră un gînd: și dacă floricica o să vorbească în somn? Doar tatei i se întîmplă des acest lucru. Kolea se dădu jos din pat, ieși tiptil în cerdac și alergă în pădure.

În pădure era întuneric. Undeva pe aproape se auzeau niște cai. Pășteau iarbă și fornăiau zgomotos. Kolea se apropie de floricică și își dădu seama îndată că ea doarme. Își strînsese petalele și se legăna mai încet decît ziua. Kolea se

ășeză lingă ea și începu să asculte. Dar floricica tăcea și își mișca ușor capul.

Kolea vru să se întoarcă acasă. Dar în clipa aceea, auzi cum caii se apropiaseră. I se făcu teamă că ar putea să-i mînințe floricica. O rup-

se grăbit și o luă cu el.

Ajunse acasă și puse floricica într-un borcan cu apă. Ea continuă să doarmă dar nu-și mai legăna capul.

A doua zi Kolea se sculă dis-de-dimineață și alergă la floricică. Dar aceasta dormea. Nu se trezi nici la amiază, nici seara. Și stătu așa adormită pe pervaz, pînă ce Kolea înțelese că flăcăruia lui roșie nu se va mai trezi niciodată.

Fata de împărat

În curte se săpa o fîntină. Lingă ea se aciuisse o broscuță. Stătea zile întregi la umbra ghizdului, iar cînd se apropia cineva broscuța se refugia sub o găleată veche.

Într-o zi Kolea se duse să ia apă din fîntină și văzu că de lingă găleată sare deodată ceva. La început se sperie, dar apoi luă în mină o cărămidă și se furișă spre găleată. Ajunse lingă ea, o răsturnă cu piciorul și... văzu broscuța. Aceasta nu mai avea unde să fugă, așa că se lipi de pămînt și își aținti asupra lui Kolea ochii ei mari și triști.

Kolea lăsă jos cărămida. În clipa aceea, își aminti de un basm. Era basmul despre Ivan-țarevici, care salvase o tinără fiică de împărat transformată de cruntul Kașcei în broască, Kolea făcu un pas înainte și rosti încet:

— Nu te speria, broscuțo.

Iar după puțin timp, întrebă:

— Ești cumva și tu o fată de împărat?

Broscuța continua să-l privească cu aceiași ochi negri rotunzi și își mișca ritmic gîșca albicioasă, de parcă s-ar fi căznit să-i spună ceva. — Și cînd ai să scapi de vrajă? — o întrebă Kolea.

Broscuței îi tresări din nou gîșca.

— Bine, poți să nu-mi spui — continuă Kolea. Ai să-mi povestești totul cînd am să mă fac mare. Pînă atunci trăiește în pace aici, lingă fîntină sau lingă cerdac, unde vrei.

Kolea aruncă din mină cărămida și începu să scoată apă din fîntină. Cînd se întoarse să pornească spre casă încremeni deodată. Chiar pe locul unde fusese broscuța stătea acum o fetiță. Era puțin mai scundă decît Kolea, blondă, cu un năsuc ascuțit. Purta o rochie roșie scurtă, iar în mină ținea o gălețică. Kolea cercetă repede locul de lingă fetiță, dar broscuța nu mai era.

— Ai și scăpat de vrajă? — o întrebă el.

— Cînd? — se arătă nedumerită fetița.

— Cum cînd? Acum!

— Nu, mi-am schimbat doar rochia cu care am călătorit.

— Frumos te-ai schimbat, nimic de zis — continuă Kolea. Acum ce trebuie să facem?

— Nimic, să mă lași doar să iau apă — îi răspunse fetița.

Kolea se trase la o parte și întrebă din nou:

— Dar spune-mi ce fiică de împărat ești tu?

— Nu știu — veni răspunsul.

Fetița își umplu gălețica și porni spre poartă.

— Încotro? — îi strigă Kolea.

— Acasă. De azi înainte vom locui aici în vecini. Am sosit acum. Și trebuie să spălăm dușumelele.

Apoi fetița dispăru încet după porțiță, vîrsînd în mers apă din gălețică.

În romînește de A. Vlad

BREVILIAR

• DE CURÎND un colaborator al Bibliotecii Academiei de Științe din Moscova a descoperit într-un „Album pentru vizitatorii străini și cititori” un autograf al lui V. I. Lenin, necunoscut pînă azi. Autograful datează din toamna lui 1891, cînd Vladimir Ilici a susținut un examen la facultatea de științe juridice a Universității din Petersburg.

• ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ a văzut lumina tiparului al patrulea volum al operei „Istoria Marelui Război de Apărare a Uniunii Sovietice 1941—1945”. Volumul a fost pregătit de Institutul de marxism-leninism de pe lingă C.C. al P.C.U.S. și tipărit de Editura militară a Ministerului Apărării al U.R.S.S.

• PIESA lui Konstantin Simonov „Chestiunea rusă” a fost pusă în scenă de un colectiv teatral din orașul Kioto (Japonia). Cu acest prilej un critic local scria că, deși piesa a văzut lumina tiparului în 1946, ea este de o mare actualitate și în zilele noastre.

• LA BIBLIOTECA sâtească din Korobino, regiunea Kalinin, s-a primit zilele trecute prin poștă romanul „Secretarul comitetului regional de partid” de V. Kocetov cu următoarea dedicație din partea autorului: „Cititorilor bibliotecii din Korobino cu sincere urări de succese în muncă, fericire și sănătate”.

Colectivul bibliotecii poartă corespondență și cu alți scriitori sovietici: B. Polevoi, K. Simonov, V. Lațis, I. Andronikov etc.

• EDITURA de stat cubană „Imprenta Nacional de Cuba” a tipărit în limba spaniolă nuvela lui Vitali Zakrutkin „Stanița plutitoare”. Apreciind calitățile artistice ale nuvelei, un cotidian din Havana scria printre altele: „În această strălucită creație beletristică poți găsi o descriere excepțional de interesantă a pescuitului. Nu ne îndoim că povestirea lui Zakrutkin va fi primită cu multă bucurie de membrii cooperativelor pescărești înființate de revoluție”.

• ÎN ORAȘUL Ebenhausen, din Republica Federală Germană, a fost editat de curînd un volum de poezii de Serghei Esenin. În loc de prefață, volumul cuprinde însemnări autobiografice scrise de Esenin în 1925. Versurile sînt tipărite atît în limba rusă cît și în limba germană.

POȘTA REDACȚIEI

V. IONESI, BACĂU, V. CHIRANOV, Galați: Vă mulțumim pentru materialele A.R.L.U.S. trimise.

IOAN ARHIRE, Bacău: Ne pare rău, dar nu putem publica articolul trimis de dv. Despre problemele respective s-a mai scris în „Veac nou”.

GIL RĂȚOI, Ploiești: Vom siza observația dv. Direcției difuzării presei.

ION TUDOSIE, Țicleni: Vă comunicăm adresa unor tineri cinefili sovietici; Vladimir Suzdalovski, gorod Tomsk, ul. Gagarina nr. 10; Valentin Tumanșvili, Moscova, D-298, 6-aia ul. Oktiabrskovo polea, dom. 16, korpus 2, kv. 82.

VASILE JURA, Bistrița: 1) Rolul lui Ihtandro din „Omul-amfibie” a fost interpretat de actorul V. Korenev. Ați putea să-i scrieți la studioul „Lenfilm” din Leningrad. 2) Asemenea adrese publică revista „Tineretul lumii”, Piața Scintei nr. 1, București.

N. GRINEA, Pitești: Vă mulțumim pentru aprecierile cu privire la articolele publicate de revista noastră și pentru urările transmise.

C. CHIORALIA, București: Nu

putem utiliza materialul dv. deoarece nu are legătură cu specificul revistei „Veac nou”.

FRANCISC ROSNER: Nu sîntem în posesia unor asemenea adrese. Ați putea însă obține adresele sau insignele dorite scriind, de pildă, Clubului Central al Asociației sportive „Spartak” din Moscova.

ȘTEFAN ANDRONACHE, Botoșani: Ne adresați o adevărată avalanșă de întrebări, astfel încît nu vă vom putea răspunde la toate deodată: 1) Excursiile se organizează numai prin O.N.T.-Carpați. 2) Da, e posibil. 3) Iată trei adrese de colecționari de vederi: Boris Leșcenko, Krasnodar ul. Levanevskovo 2; Iuri Lastoțkii, Kuibisev ob. 8., ul. Novo-Vokzalnaia, 11, kv. 3 (student la Politehnică); Valentina Boiko, gorod Iaroslavl, prospekt Lenina, dom. 22, kv. 23 (studentă la Filologie).

SIMONA AVĂDĂNIU, Birlad: Tamara Siomina lucrează actualmente la studioul „Lenfilm” din Leningrad, unde deține rolul principal în filmul „Camionul fără încărcătură”. Scrieți-i deci la acest studio, desigur, în limba rusă.

La excursie nu uitați
CIOCOLATA
ESTE STIMULENTĂ ȘI RECONFORTANTĂ

Fabrica de articole din tablă

Codlea — Brașov, telefon 146

Vinde din stoc disponibil:

- Tablă zincată 1x 700x750 m/m
- Curele din piele dim. 20,60,70 și 80 m/m
- Geam șlefuit pentru noptiere dim. 5x345x37,5 m/m
- Bureți din sîrmă 300 m/m
- Garnituri din piele „Nutring” de 120x96, 265x205, 290x250 m/m
- Plăcuțe Vidia sub 3 gr. buc.
- Perii circulare de 300 m/m

Cadouri

PLĂCUTE • UTILE • EFTINE

- SERVICII DE MASĂ, LICHIOR, CAFEA ETC.
- VASE DE FLORI ȘI BIBELOURI

PRODUSE DE FABRICA
FAIANȚA
SIGHIȘOARA

OFICIUL NATIONAL DE TURISM

„CARPAȚI”

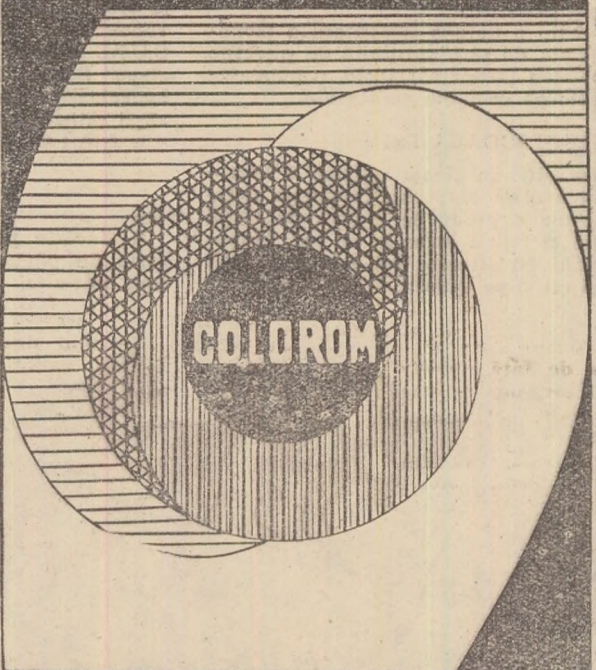
ORGANIZEAZA:

EXCURSII, VACANȚE CONCEDII, TURISTICE

- Excursii de sfîrșit de săptămînă la munte, la mare, spre diferite obiective turistice.
- Excursii la locuri istorice și la monumentele care evocă trecutul de luptă al poporului nostru.
- Excursii de mai multe zile la cabane și în stațiuni balneo-climaterice.
- Excursii în circuit în cele mai interesante orașe ale țării.
- Excursii pentru oamenii muncii aflați la odihnă cu plecarea din stațiunile balneo-climaterice.
- Excursii cuprinzînd schimburi de experiență pe ramuri de activitate (producție, învățămînt etc.).
- Excursii la cerere pentru grupuri, pe orice itinerar.
- Excursii speciale cu prilejul marilor manifestări sportive, culturale, congrese, expoziții etc.
- Excursii în Delta Dunării.
- Excursii cu itinerarii combinate prin regiunile turistice ale țării și în orașe apropiate din țări vecine.
- Excursii de odihnă și concedii de tratament în stațiuni balneo-climaterice, la munte și la mare, pentru oamenii muncii și familiile lor.
- Vacanțe turistice, tabere și vacanțe la cabane pentru studenți, elevi și organizații sportive.
- Excursii peste hotare, în tot timpul anului, cu durata de 5—16 zile: în U.R.S.S., R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, R. D. Germană, R. P. Polonă și R. P. Ungară.

Informațiuni și înscrieri la toate AGENȚIILE ȘI FILIALELE O.N.T. „CARPAȚI”.

COLOROM

GALLUS
VOPSEȘTE ORICE TESĂTURI
MĂTASE • BUMBAC • LÎNĂ
ROCHII • HAINE • BLUZE

